

Electroconvulsive Therapy (ECT)

درمان با تشنج برقی یا الکتروشوک درمانی :

ای سی تی به معنی عبور دادن یک جریان الکتریکی یا برق خفیف از مغز بیمار است که بعد از آن یک تشنج در بدن بیمار صورت می گیرد. این عمل با نظر و دستور روانپزشک، طی یک بیهوشی خفیف و کوتاه مدت در بخش ویژه ای به نام بخش الکتروشوک درمانی و یا "ای سی تی" (ECT) و توسط پزشک متخصص بیهوشی و عمومی و پرسنل پرستاری که در این زمینه مهارت دارند، انجام می گیرد. با وجود تمام ترس ها و اضطراب های بیماران و خانواده ها در مورد درمان با "ای سی تی"، باید به این نکته توجه نمود که یکی از موثرترین انواع درمان های روانپزشکی، بویژه در موارد مقاوم به درمان، استفاده از "ای سی تی" می باشد که با عوارض جانبی بسیار محدودی نیز همراه است.

بیشترین مواردی که روان پزشکان برای بیماران دستور "ای سی تی" می دهند:

- ۱- افسردگی های شدید
- ۲- در بیمارانی که به درمان دارویی پاسخ مناسبی نداده اند.
- ۳- افرادی که میل به خودکشی یا دیگرکشی شدید دارند.

۴- در خانم های حامله که مصرف داروهای ضدافسردگی برای خود و جنین خطر دارد. مگر در حاملگی های پر خطر.

۵- در بیمارانی که اسکیزوفرنی حاد و اختلال وسواسی جبری دارند.

۶- در صورت صلاحدید روانپزشک در سایر بیماریها.

مواردی که درمان با "ای سی تی" باید با احتیاط به کار برده شود:

۱. در افرادی که تومورها و ضایعات مغزی - نخاعی دارند و یا خطر خونریزی مغزی دارند.

۲- افرادی که به تازگی سکته قلبی را پشت سرگذاشته اند و یا عفونت قلبی و یا ریوی شدید و یا نارسایی قلبی دارند.

اقداماتی که قبل از درمان با "ای سی تی" لازم است اجرا شود:

۱. بررسی و معاینات فیزیکی، نوار قلب، عکس قفسه سینه و تست های آزمایشگاهی خون و ادرار از لحاظ وجود مشکلات جسمی.

۲. کسب رضایتنامه از بیمار و یا خانواده وی.

۳. منع مصرف سیگار قبل از "ای سی تی" جهت جلوگیری از مشکلات تنفسی در حین درمان با "ای سی تی".

۴. شش ساعت قبل از "ای سی تی" از مصرف مایعات و هشت ساعت قبل از آن از مصرف غذاهای جامد اجتناب شود.

۵. دندان و یا اندام مصنوعی، عینک و زیورآلات بیرون آورده شود.

۶. ادرار و مدفوع در بخش بستری دقیقاً قبل از انتقال به بخش "ای سی تی" تخلیه شود.

۷. علائم حیاتی مانند تعداد نبض و فشار خون چک شود.

۸- در خانمها صورت و ناخنها فاقد آرایش باشد.

اقداماتی که حین درمان و در بخش "ای سی تی" لازم است اجرا شود:

۱. جوراب و کفش درآورده شود.

۲. یک رگ از بیمار گرفته شده و سرم وصل می شود.

۳. بیمار با دارو و یا گاز بیهوشی، بیهوش می شود و داروهای شل کننده عضلات تزریق می شود.

۴. وسیله محافظ دهان و دندان در دهان بیمار گذاشته می شود.

۵. جریان خفیف الکتریسته بوسیله دستگاه پیشرفته مخصوص این کار از بدن بیمار گذرانیده و به بیمار شوک داده می شود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی

درمانی

استان کهگیلویه و بویراحمد

بیمارستان آموزشی درمانی شهید رجایی

یاسوج

موضوع :

درمان با تشنج برقی یا " ECT "

منابع :

۱-کوشان ، محسن ؛ واقعی ، سعید ، روان پرستاری ، بهداشت روان ۲، ۱۳۹۰.

سوپروایزر آموزشی بیمارستان

۲) اختلال حافظه که در ۷۵ درصد بیماران از آن به عنوان بدترین اثر جانبی "ای سی تی" یاد می کنند. باید توجه داشت با توجه به مزایای "ای سی تی" این مشکل جای نگرانی ندارد زیرا قابل بهبود است.

با این تفاسیر بیماران و خانواده محترم آنان باید بدانند که درمان با "ای سی تی" نه تنها آنچنانکه که در ذهن و کلام برخی افراد جای گرفته ترس آور و هراس انگیز نیست، بلکه یکی از راههای درمانی است که می توانید به آن اعتماد کرده و احساس امنیت نمائید.

این پمفلت با همکاری تیم پرستاری بیمارستان تهیه شده است. جهت هرگونه انتقاد، پیشنهاد و اظهارنظر در مورد این مطلب آموزشی با واحد آموزش دفتر پرستاری بیمارستان تماس حاصل نمائید.

۰۷۴-۳۳۲۲۲۲۹۱-۹۲

اقداماتی که پس از درمان با "ای سی تی" لازم است اجرا شود :

۱-از وضعیت تنفسی مراقبت شده و ترشحات تنفسی خارج شده و اکسیژن داده می شود.

۲-گاهی ممکن است بعد از "ای سی تی" بیمار دچار گیجی شود که به همین علت، در بخش "ای سی تی" بعد از اینکه به بیمار شوک داده شد تا زمانی که بیمار کاملاً هوشیار نشده است جهت پیشگیری از سقوط ، از تخت پایین آورده نمی شود . بعد از اینکه بیمار هوشیاری کامل خود را به دست آورد، پس از استراحت مختصر و مطمئن شدن از اینکه بیمار می تواند غذا بخورد ، می تواند به وی مایعات بدهید.

۳-گاهی ممکن است بیمار پس از "ای سی تی" دچار سردرد شود، در صورتی که به اطلاع پرستار بخش رسانده شود، طبق دستور به وی مسکن داده می شود.

۴-بیمار پس از برگشتن به بخش خود، در صورت تمایل می تواند به رختخواب برود و بخوابد.

عوارض و یا اثرات جانبی "ای سی تی" :

۱)حالت گیجی ، اختلال هوشیاری و شناختی که پس از تشنج ممکن است مشاهده شود. این حالت مشکل جدی نبوده و با دارو قابل درمان است.